

Передплата
на «РУСЛАНА» вносьть:
в Австрії:
за цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1.70 кор.

За границею:
на цілий рік: зі щоденною
вистилкою 7 доларів, або 12
рублів; з вистилкою двічі
в тижні 5½ долара, або 10
рублів; з вистилкою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокє число по 10 сот.

Телефон Редакції ч. 1484 — Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня крім неділь руськх свят о 5½ год. по полудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» при ул. Оссолинських ч. 11. партер (фронт від ул. Тихої). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в насажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.—

Реклямації неопечатані є вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіславім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Сорокдев'яті Тарасові роковини.

Сорок дев'ять літ минуло, як не стало незабутнього кобзаря України Тараса Шевченка. Тоді в Галичині ледво чи хто відчував цілу вагу превеликої втрати, яку понесла вся Україна-Русь, бо ледво чи хто небудь у нас відчував тоді, чим для нас був Шевченко. А так само очевидно і наш учитель рускої мови в тернопільській гімна-

Як благовонне кадило,
І рідні душі освятило.

І тоді моledі серця розгоріли ся щирою любовю до свого народа, до своєї рідної мови і пісні, до своєї бувальщини, переймали ся Тарасовими ідеями а з школярської громади несли у свої родинні огнища. Огак з молодими й старі молоділи, так витворювало ся в Галичині народоветво шістдесятих років.

Але спершу невеличкий був кружок

не має такої салі, в котрій міг би всіх примістити.

Тарасові твори стали вже всенародною власністю, їх читають не тільки в освічених верствах суспільности, не тільки по школах народних і середних, та в університетах, їх читають і виголошують по народних читальнях, під міщанською і сільською огріхою і тому справді можна сказати про безсмертного Тараса словами нашого Маркіяна, що «всіго за батька ріднього мають, старі і діти, молодці й дівча-

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ДОМОВИНІ.

зиї (я тоді кінчив низшу гімназію) не згадав нам ніже єдиним словом про нашого безсмертного генія, чим він для нас, та що єго не стало вже між живими. Одначе тоді і в Галичині вдруге почало на світ благословитись після Погодинської паморки і до Галичини долітало те важке голосіня по превеликій втраті найліпшого сина мате, и-України, і сюди дістала ся невеличка збірка Тарасових творів Кобзар. Третього року після смерти Шевченка дістала зі Львова наша школярска Громада а переписаного рукою о. Миколи Михалевича Тарасового Кобзаря і тоді всі ученики-громадяни, кождий для себе робив список, читав, виучував на ізуст, деклямував і справді Тарасове «слово пламенем взялось», і

людам серце розтопило
І по Україні розлилось

тих поклонників безсмертного Кобзаря, нечисленна громада тих справдешних ісповідників єго ідеї і ідеалів, а Тарасові роковини сьвятковано спершу тільки у Львові і то в нечисленнім кружку, в невеличких саялах.

Протягом сорока літ став Шевченко справдешним всенародним поетом, єго твори стали власністю найширших верств народних, а роковини Тарасові всенародним роковим сьвятком. Память нашого генія сьвяткує не тільки Львів, не тільки всяке більше місто в нашім краю, не тільки наша молодіж по школах, але й кожда народна міска, чи сільска читальня. Львівські роковини вже від черги літ стали всенародним зїздом, на котрім громадить ся не тільки вся тутешна руска суспільність, але й з подальших сторін зїздить ся стілько поклонників Тарасової ідеї, що Львів уже

та», твори єго читає, розуміє, і з ним чує весь українсько-руський нарід.

Колиж слава нашого великого Генія України-Руси пішла так широко по всій нашій країні, коли она дійшла і до того «найменшого брата», тож годить ся всім нам, що сєго року сьвяткуємо сумні роковини Тарасові, мати на тямці недалекий ювілей пятьдесятилітя смерти, а небавом після того столітній ювілей уродин безсмертного Кобзаря, коли то наші земляки на Україні готовлять ся в Києві здвигнути памятник достойний найбільшого нашого поета. При тих сьвяткованнх не треба забувати про справу памятника, а кожда найдрібнійша жертва іменно і від того найменшого брата буде доказом великої пошани і вдяки для батька Тараса.

А коли наші земляки бажають звеличати заслуги Тараса здвигненем памятника,

то й ми повинні подумати про се, щоби і у Львові станув пам'ятник зготовлений его поклонником а вижидуючий лише відповідного місця. Огсе повинно бути нашою печаливою, на се ми повинні звернути наші заходи і змагання, щоби тут неждант також місце на пам'ятник найбільшого генія всеї України-Руси.

Ол. Барвінський.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

В університетській справі домагання укр.-руського клубу о засновани укр. руск. університету сучасного з признанем польського характеру теперішньому львівському університету) одержало „Діло“ невідрадно вість з Відня: „Міністер фінансів Білінський заявив вчера заст. голови укр. клубу пос. д-рови Т. Окуневському, що справа признання польського характеру львівського університету мусить бути і буде тепер порішена. Про заложенне українського університету тепер абсолютно не може бути мови. Польський характер львівського університету буде зовсім певно забезпечений цісарским розпорядженем. Колиб українські посли на се згодились, за се заложеноб нові українські катедри. Міністер Білінський має тут мабуть на думці утворенн катедр з двох нових українських доцентур“. (Географії на філософічним відділі і процедури цивільного права).

В тій справі ухвалив „Народний Комітет“, як звичає „Діло“:

„Народний Комітет одобрює становище українського парламентарного клубу в університетській справі та заявляє, що наш нарід доти не може зречи ся набутих прав до львівського університету, поки правительство не заложить самостійного українського університету у Львові через виділенне існуючих на львівськ. університеті українських катедр в автономне діло та доповненне їх на разі до повних трех факультетів“.

Заграниця.

Француска печать починає також з певним занепокоєнем слідити подвійну гру свого російського союзника на Балкані. В париских політичних кругах задивляють ся навіть на положенне дуже песимістично і вважають пробу порозуміння між Австро-Угорщиною і Росією зовсім не вдалою. Російські дипломати невдоволені з сего і не хабуть з сего приводу явних і скритих нападів на Ізвольского. Вправді в Петербурзі заперечують тим вістям і заявляють, що небагом покінчать ся переговори в справі порозуміння між Австро-Угорщиною і Росією корисним вислідом. Що дотикає відвідин балканських князів в Петербурзі, то они не причиняють ся ніяк до утрудненя сего порозуміння, бо в Відні добре поінформовані про ціль і значінне сих відвідин.

Болгарский король Фердинанд вертає через Відень до Софії, а в найблизших місяцях має розпочати подорож, яко независимий монарх і відвідає Париж, Царгород, Відень, Берлін, Лондон і Рим і то ще перед своєю коронацією в Тірнові, назначеною на 2. грудня. В віденських кругах живо обговорюють подію, що болгарські міністри Малінов і Попріков, їдучи з поворотом через Відень, не вступили до гр. Еренталя, щоби відбутти з ним заповіджені наради. А що часу було досить для відкликания сих відвідин, тож очевидно можна в тім добачувати виразний вплив Росії. Гостинні двері дому гр. Еренталя надурно стояли отвором, бо надійшла мабуть година пімсти зі сторони Ізвольского.

Де жавна рада.

На засіданню посольської палати 8. марця міністер скарбу вніс начерк закону, на основі котрого правительство буде могло затагнути позичку. Розпочала ся відтак розправа про фінансові закони.

П. Корошец (словін. кат.) промовляв проти податку від вина. Податок сей був би руйною управи винограду, а навіть рільництва.

П. Дам (нім. хлібор.) противний податкови від содової води і від вод мінеральних. Его сторонництво аж пізніше рішить ся, яке має заняти становище що до правительственных начерків фінансових. П-ки що сторонництво возьме участь в нарадах комісії. Усуненне міністра Шрайнера Німців в Чехах так розярило, що

справа ческо-німецької угоди знов погіршила ся. Бесідник надіє ся ліпших часів для Німців.

П. др. Ренер (соц. дем.) сказав, що посли не можуть ще заняти становища що до фінансових і податкових начерків, бо палата не знає, при котрих правительството обетає, а котрі бере назад. Нема властивої міри між прямими податками, котрі дають над 23 мільони, а посередними, що виносять 100 мільонів, котрі мають дати верстви робітничі. Соц. демократичне сторонництво завсїгда стояти буде при тім, що реформа податків залежить від реформи виборів до сойму і громад; длятого сторонництво буде голосувати прсти фінансових начерків.

П. Редліх (нім. поступ.) докоряє соц. демократам, що труди, получені з ухвалюванем податків, спихають на буржуазийні сторонництва, а самі лише критикують. (П. Шумаєр: Бож і єдиний пожиток з держави мають сторонництва буржуазийні). Також і соціялісти! Неприятель небезпечний також для ваших родин і для вашого майна. Дальше критикує бесідник управу почт і залізниць та домен і лісів.

П. Грос зазначає, що в начерку фінансовім найбільшу вагу має податок від горівки, а той спадає на найбільшю верству, особливо в Галичині. Дальше критикує бесідник банкову техніку в завідуваню грішми держави. Коли в Німеччині в державнім банку можна гріші позичати на звичайні банкові рати, то ми мусіли на Санкові білети брати гріші від приватних банків, котрі знов мали би звертати ся до австро-угорського банку; таким чином треба було заплатити 3% за посередництво і викинути 7 мількорон. Почтова шадниця є одною з тих інституцій, котрими Австрия корисно визначає ся від інших держав, але й она через бюрократизм не може розвивати ся. Що до домового податку в начерку заповіджено властителям домів опуст, Але сей опуст аж по 14 роках виносить тільки, кілько вносив в однім році 1898, то є 12½%. Колиж у р. 1898. жаден льокатор не відчув того опусту, то не відчує его тим менше й тепер. Коли би правительство ті суми, що відкладає на опуст, віддавало на утворене фонду для будови помешкань, то на підставі того фонду можна би видати сотки мільонів облігацій і розвинути дійсно пожиточну діяльність. Правитель-

Не так склалось, як гадалось.

(Дальше).

Находили Різдвяні сьвятки. Дехто з товаришів збирав ся до дому, в гості. Сумно стало Лазурови: і єму хотілось поїхати, одвідати неню, Настю, та не сьвітле було око, і до того — грошей обмаль, ні з чим показати ся!.. В вільні часи від роботи він забирив ся в темний кутик і на самотині картав ся. Ходив наче неприкаяний!

— І чого се ти такий хмурний та невеселий, чи не заскучав за домівкою? — спитав его Нечипір, — щож, їдьмо!

— Хочеть ся, та не сьвітле око, — відповів Лазур: у мене дома стара мати, а що я їй привезу, — отсих десять рублів, зароблених за 7 місяців, і себе — паничку?..

— Як небудь вибрешеш ся!

— Я не вмію брехати, — сором!..

— Гай, гай, „під носом кошовця, а на розум ще й не орано“! Не вмієш брехати? Смитай служивого, — він знає. Я, за брехню в москалях подяку від начальства мав, он то що!

— Не хочу брехати, — ніяково!

Лазурови до загину хотілось поїхати до дому, розказати про себе все, і матери, й Насті, покаяти ся перед ними і більше так не робити. Як великий грішник сповіди, так Лазур жадав каютя, щоб легше стало на душі.

— Щож, — їдьмо. Якось буде!.. Не я первий, не я й послідний, — розважив себе Лазур

— їдьмо. А коли? — спитав Нечипор.

— Завтра. Встанем раненько і підем на стацию.

Підварок, де служив Лазур, був далеченько від стації, — верстов 25. Морози були прилипчані, люті. Лазур з Нечипором прокинулись раненько й рушили. Дорога була погана, глуха. Намети тягли ся довгими валами по сніговому полі і скидали ся на замерзлі срібні хвилі. Дивив ся на їх і думаєш, що вони віколи не розтануть під проміннями весняного сонця.

Довго йшли Лазур з Нечипором, стомили ся, а до стації оставалось далеко.

— Нечипоре! А чи не пора підпасти нам коника? — А щож? пора; перекусим. — Колиб оте хоч по маленькій чарчині, ех, як чудово булоб! — Е, чого гиря хоче!.. — А ти Нечипоре, про запас не захватив? — Чом ні: на те я й служивий. — Справді? — Далебі! — І багато? — Цілу квартиру! — Нечипор виїняв з кишені пляшку горівки, помилував ся нею і кинув її в кучуругу снігу. — Отут! — сказав він Лазурови. Вони посідали біля пляшки і стали полуднувати..

Підняв ся північний вітер і погнав полями сніг. Що хвилини вітер більшав. Зірвалась хуртовина. Задиміли вельтні — намети і шалено розвівали по полю срібними чубами.

— Отее так! Глянь, яке розсоцилось, аж острах бере! — промовив Лазур.

— А чого страшно? Се чорт весіля справляє, чуєш, яка музика гуде? Аж мене кортить піти навприсядки!

— І якраз проти вітру прийдець ся нам їти.

— Силомиць будем брати. Служивому гірш доводилось.

— Балачки балачками, а рушати пора, бо тут ще нас і замете..

— Як рушати, то й рушати, — батьківські доведуть.

Вони встали і помандрували. Спершу горі-

ва бадьорила їх, надавала сили. Але згодом сила покидала, а хуртовина розхожувалась більша і замітала дорогу.

— Ой, не можу! — застогнав Лазур, — і звалив ся в сніг... Сили не має... дихати нічим... Я хвилинку... одну хвилинку... спочину... отут... а ти підожди... не кидай!.. Лазур лежав нерухомо і спочивав у солодкій дрімоті. Так мило та любо єму було серед поля від холодним снігом! Над ним стояв Нечипір, як баба з снігу, що діти ліплять; він тупцяв від морозу ногами і махав руками.

— Ну, вставай, а то на кістку змерзнеш, тут тобі й капут буде!

— Хвилинку, одну хвилинку, — чути було зпід снігу.

Стало сатаніти. В далечині заблищав огник.

— Вставай: уже близько, — он десь сьвітить ся! Як небудь доплентаєм ся! Нечипір одгріб Лазура зпід снігу, звів на ноги і повів прямо на огник. — Чуєш, собачки гавкають? — чуєш? — питав Нечипір.

— Чую, та ніг не чую: наче милицями йду!..

Через пів години вони були на стації. Лазур свідів на долівці, знеможений і тихенько ворухив ногами. Почали щеміти. Він до чобіт, щоб скинути — не можна. А ноги гірше щемлять. — Ніженькиж мої, ніженьки! Пропали мої ніженьки!.. крізь плач голосно промовляв Лазур. —

Над ним скупчили ся люди, що вештались по сьвітлиці і стали розпитувати — що та як.

(Конець буде).

Поручає ся склад церковних параментів у Львові, ул. Руска ч. 8.
ВОЛОДИМИРА УСЦЕНЬСКОГО (давнійше Спожарский і Усценський)

Цінники на жадане даром і franco.

ственний проєкт такого фонду є карикатурою ідеї, бо за 10 літ має ся призбирати 10 мільйонів на цілі помешкань в цілій Австрії, коли Пруси в останніх роках на цілі помешкань для самої тільки служби державної ужили 100 мільйонів марок. Коли би опустити з домово-чиншового податку, признавані від р. 1898. без пожитку для льокаторів і властителів малих домів, складано що року, то малось би тепер 200 мільйонів фонду на помешканя. Вкінці бесідник виступив против теперішнього способу вибирання податкових комісій, бо при виборах рішають впливові політичні сторони, а радить членів комісії льосувати так, як се робить ся з присяжними судьями.

П. Бельоглявек заявив, що христ. соціальне стороництво буде голосувати за проєктованими податками, з виїмкою податку від вина, содової і мінеральної води.

Потім перервано наради, а п. Падура мотивував наглість внесення в справі залізничного випадку коло Угерска.

личанина така коротка пам'ять, що він забуває, яку сумну роллю відіграли «атди» з його фракції від Попелів, Цибикив і Наумовичів починаючи а на Крохмальних кінчачи. Акрім сего досвідчить, що ніхто не причиняє ся стільки до ширення атеїзму між нашим народом, що „Русское Слово“ та другі москвофільські видавництва. Хиба нема одного числа, в яких не поневіряно би наших владик, нашого духовенства та не захвалювано би навіть ілюстраціями (Йордан в Петербурзі) православної церкви. Нарід, вчитуючись в сі невміяемі статії, тратить привязане до своєї церкви, а наслідок сего такий, що не бавом попадає в атеїзм та в радикалізм. Пропаганду православія ведуть москвофіли пляново, бо недармо гр. Бобринський в Празі жадав від Поляків, як *conditio* помирення з ними Росиян „повн і свободи віри в Галичині“. А річ ясна, що під свободою віри треба розуміти дозвіл на ширене гравославія, бо і так всі ісповіданя в Галичині мають зашевнений, спокійний розвій

— Вістки з України. В українськїм клубі в Києві відбула ся в середу 9. с. м. чергова літературна вечірка присвячена пам'яті Т. Шевченка. Прочитано на ній реферат С. П. Шелухина: „Шевченко, яко народний поет“. — В четвер 10. с. м. в день народження Т. Шевченка в українськїм клубі уряджено вечер, присвячений пам'яті Т. Шевченка. В концерті мали взя-

і єї вярхію. Чи вже нема що иншого на руских концертах співати? Чому ж академики вибрали се, що до живого ранить чувства кожного католика? Чи се нарочно? Чи академики українські не можуть жадної нагоди оминуть, аби собі з церкви католицкої не запити? А вжеж вершком концерту була деклямація „Каменярів, Івана Франка“. Один з пп. академиків вийшов на естраду, вклонив ся публліці і виголосив бундючно заголовок, тай станув. Доперва суфлер зачав так голосно читати, що публіка вперед чула суфлера, а потім декляматора. Але і сего не вистарчало для декляматора, і він бідачесько взяв книжку до рук і кепсько відчитав решту. І то мала бути деклямація академика! Одно, що дійсно концертово випало, то було скрипкове сольо, за що й публіка почвирним викликуванням і бурею оплесків нагородила молодого музика. Як то прикро було бути свідком, як то наші академики легковажать собі провінціоньну публіку, топчуть єї чувства релігійні та компромітують себе і руску пісню.

Один з присутних.

— 3 Шикага (Зєдин. Держави) доносять нам: Ту досить остра зима. — О. Н. Струтинський оснував тут товариство банкове, що купує для наших людей землю і доми. Товариство гарно розвиває ся. — Від марця минулого року є нас ту 2-ох сьвящеників, о. Струтинський і о. В. Петрів-

МОГИЛА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА НАД ДНІПРОМ.

НОВИНКИ.

— Календар. В пятницу: руско-кат.: Порфирія; римо-кат.: Константина. — В суботу: руско-кат.: Прокопія; римо-кат.: Григорія.

— На нинішній концерт в честь Т. Шевченка в салі Фільгармонії всі білети розородані. До киягарні Тов. а ім. Шевченка зголошувало ся нині дуже багато осіб по білети на концерт, але їх вже не дістали. Величезна сала Фільгармонії показує ся вже за мала на наші народні обходи.

— Пригадуємо, що завтрішньої пятниці львівський „Сокол уладжує сьвяточний вечер в честь Т. Шевченка о 7 1/2 години. В програму входять: промова, „Назар Стодоля“ і живий образ. Дохід з вечера призначений на пам'ятник Шевченка в Києві.

— „Українська“ церковь. Не вперве вже пустив ся „Галичанин“ на архіглупий дотеп, що причиною атеїзму і радикалізму серед нашого народа є „пошик-радикали“, які до недавна ді ставали презенти від коляторів, доки „неославізм“ не звернув уваги дідичів на кацапів і доки не написав „Dziennik polski“. „że trochę prawosławia w Galicyi nie zaszkodziłoby“. Сей архіглупий дотеп повторив „Галичанин“ в 44. числі. Єму не може помістити ся в тісній голові, щоби хто инший крім „атдов“ з єго парафії міг бути взірцевим сьвящеником. А до того в „Га-

ти участь красші музичні, вокальні і драматичні сили. Після концерту заповіджено товариську вечерю по підписці. — В пятницу дня 11. с. м. в клубі має бути уряджений вечер. Вхід для всіх за плату: для членів і постійних гостей 60 коп. для одноразових гостей 1 карб. За красше убранє маскарадне мужеске і жіноче і за 2 красші національні українські костюми назначено 4 нагоди. — В суботу 2. с. м. звычайна танцювальна вечерка. — В неділю буде чергова вокально музична вечерка.

Дня 6. с. м. в Катерипославі, в комерційнім зібраню була українська вечеринка з концертним відділом і живими картинами. В концерті брали участь бандуристи: Ворсклий та Пасюга. По концерті були танці. Чистий заробіток піде на пам'ятник Шевченкови.

— Академічний концерт в Снятині. Пишуть нам звідтам: Дня 5. марця с. р. урядив „Боля“ в Снятині при участі академ. тов. „Січ“ в Черновецькїй Русин, запрошений письменно, вибрав ся і я, щоб послухати концерту черновецьких академиків та налюбувати ся рускою пісню. Алеж якого я дізнав розчарованя! Хори слабо обсаджени, не зіспівані, — про тїньованє навіть ні гадки; так само фортепяновий супровід полишав багато до бажаня. Як би се який сільський хор, або міщанський — то можна би се простити, але від хору академиків навіть провінція мусить більше жадати. А добір точок концерту! Черновецькі академики, звїхавши до Снятина, де публіка сама католицка, співають „Івана Гуса“, в котрім безчестить голову католицкої Церкви

ський. О. Струтинський обелугує північну часть Шикага, а о. Петрівський полудневу.

— Ограбленє поштового воза. В ночи на вторник ватага розбишаків, зложена з 5 осіб, напала за жовківською рогаткою коло Збоїск під Львовом на два поштові вози, що їхали до Жовтанець. Розбишаки сховали ся в корчах коло дороги. Коло 11. години в ночи надїхали вози, тоді розбишаки кинули ся на почтїлонів і почали їх бити палицями. Нападени боронили ся, як могли, але се нічо їм не помогло. Розбишаки поконали їх і потім без перепони взяли ся до рабунку. На поштових возах находило ся сім посилок, що містили капелюхи і суки. Розбишаки захопили посилки і щезли в нічній темряві. Власті зарядили енергічне слідство.

— Як українські селяни читають часописи? З Юнаківки (в Хрківщині) пишуть: Через те, що газета „Рада“ дорога трохи для наших селян, от раз (років з два назад) зібралось нас письменних душ вісім і надумались ми в складку газету виписати. Складлись по кілька копійок і виписали одну на гурт. З перше ми її читали так: зберемось куди небудь у хату у вечері та її читаємо усю ніч, алеж таке гуртове читанє не довго тягнуло ся, — дуже оно для нашого брата мужика невигідне: присидиш цілу ніч над газетою, а потім як виїдеш у поле орати, не спавши, то й падаєш за плугом. А потім ще й тим не добре гуртове читанє: як напре ся повна хата слухачів із сорок осіб, та як закуришь кожлий, — той люлька, а той цигарку та ще хоч би махорку, а то тютюн найбільше доморослий та з усякими приправами, той листу з хри-

ну підмішає, той дубового, той вишневого, а той просто капустяного, а все знаєте, щоб тютюн кріпший був та дух гарний, так бувало накадять, що й світло погасне, а щез двері й вікна розчинені. За ніч стеля як вуголь чорна зробить ся від куреня. Про долівку в хаті я вже й не кажу. Она від пльованя сорока душ курців такою мокрою зробить ся, мов на неї цебер помийв вилили. Так, що не більш, як місяць продовжали ми таке гуртове читанє, а потім почали робити ось як: спершу бере один газету і она у него буває цілісний день, а потім у вечері віддає другому, а той третому та так переходить газета з рук на руки, поки не обійде усіх вісім душ. Таке читанє добре, та тільки не для всіх. Перший, хто починає читати газету, в того она буває чиста й свіжа, але послідному дістає ся вже такою, що гидко в руки взяти. А ну лишень попробуй перебувати у восьми руках, та ще в яких руках! в того руки в дьогті, в того в смолі, в того в гнояці, в грязюці, а той читав газету в сніданє та в обід і добре обляпав борщем та кулішем. Одно слово, послідному така газета дістає ся, що й слів не розбереш.

— **Прасовий процес.** Вчєра відбула ся перед присяжним судом у Львові відложена оноді розправа проти п. Витовта Демянчука, редактора „Руского Селянина“, обжалованого госп. Іваном Проциком, б. редактором кацапської „Науки“, за обиду чєсти печатію. По перєслуханю кількох свідків присяжні судії заперечили всі три поставлені їм питання що до обиди чєсти Процика, а трибунал увільнив обжалованого від вини і кари.

— **Як будуть жити люди на сьвітї за тисячу літ?** Славний американський винахідник, „король електрики“ Едізон, той, що повидумував електричні дива, як телефон, фонограф, пише в одній американській газетї, як будуть жити люди на сьвітї за тисячку літ. Отже тогочасні люди будуть оглядати такі дива, що тепер переходять они всякі людські понятя. Повигадують їх самі люди. Чоловік буде черпати всяке добро для себе із всього, навіть з воздуха, а жите буде достатне і дуже дешеве. Тодї кожний робітник буде міг так порядно собі жити, як нині король. Тай недуг тоді не буде. Лікарі до того часу винайдуть певні ліки не лиш на усі недуги, яких тепер не можуть поконати, але знайдуть і спосіб на продовженє людського житя. Загалом, як розвій культури піде так, як думає Едізон, то на землі буде справлений „рай“.

Оповідки.

— **Звертаємо бачність читалень на анонс картин „Могила Шевченка і Шевченко в домовинї, з котрих продаєть весь дохід призначений на пам'ятник Шевченка в Києві.**

— **Із станіславівської єпархії.** Канонїчну інституцію дістав о. Анатоль Нявроцкий, завідатель Кутиск на парохію в тій місцевості. Увільнені оо.: Нєстор Гавацкий з сотр. в Колінках к. Дал., Мих. Сїмович з сотр. в Чернівцях, Мих. Сїгурович з завід. в Путилові, Нєстор Дрогомирецький з сотр. в Монастирських. Введені оо.: Вол. Вергун яко сист. сотр. в Березові вижн., Мих. Сїгурович яко сотр. в Монастирських і Нєстор Дрогомирецький яко завід. в Путилові. Відпустку до львівської єпархії дістав укінч. богослов Омелян Ковч. — Єпископатський Ординарїят в Станіславовї оповіщує конкурє з 6-місячним рєчинєм на написанє книжочки в обємі до 5 аркушів малой 16-ки, в якій автор зрозуміло і досадно збив би погляди висловлені в брошурцї виданій в Новім Йорку п. з. „Гдї йскати правду?“ Найліпша праця буде нагороджена по 30 К від печатаного аркуша.

— **До товаришів,** які в 1900 р. здавали в перемискій гімн. іспит зрілости. В червні сєго року минє 10 літ, коли ми в перемискій гімназії складали іспит зрілости. Гарно булоб зїхати ся нам в 10. роковини сєї хвилі, відновити наші спомини з минулих шкільних літ, та загрити ся до дальшого нашого житя. Думаю, що 29. червня 1910 був би дуже пригожим на сєй зїзд, бо тоді припадає лат. свєято Петра і Павла. То варити, котрі живуть в Перемішлї і околицї, мали би уложити подрібну програму зїзда. До побачєня на зїзді. — *о. Володимир Петрівський* Щікаго дня 20. лютого 1910.

— **В справі нових стемплїв.** Ц. к. галицка краєва Дирекция скарбу звертає увагу, що стемплєвих значків емїсії з р. 1898 вільно уживати вже лишє до 31. марца 1910 включно. Отже єсли що до якогось документу, поданя, або взагалї письма, підлягаючого стемплєвій належитості, обовязок заплаченя належитості настане в дни 1. цвєтня 1910, або півнійше, а сторона ужие стемпля давної емїсії, то дотичне письмо буде уважати ся за неостемплєване, що спонукає шкідливі наслідки, предвиджені в законах належитостєвих. Однак хто в дни 1. цвєтня 1910 буде мати стемплї давної емїсії, сєй ще через те саме не понєсе шкоди, бо отримає в дорожї вимїни стемплї нової емїсії той самої вартості єсли найдальше дня 31. мая 1910 предложить

давні стемплї одному з тих урядів податкових зглядно цлових, в котрих продає ся стемплєві значки. Допєрва єслиби до 31. мая с. р. включно занєдбано просити о вимїну, квота видана на стемплє була би беззворотно страчена.

Посмертні оповістки.

— **Григорий Баранюк,** народний учитель в Ізбах, жовківського повіта, член „Взаїмної помочи гал. і бук. учит.“, упокоїв ся дня 2. с. м. в 29. році житя а 6. учительства. Покійний упав жертвою черевного тифу, який в тій місцевості панувє вже від довшого часу. В. в. п!

Наука, штука і література.

— **Комедия А. Володского:** „На бідного Макара“ має друкувати ся в „Ріднім Краю“ в Києві.

— **Нова драма.** А. Володский написав нову драму: „Холод житя“.

— **Переклад з українського.** В 40. ч. часописи „Батумскія Вїста“ надруковано переклад єтюда Н. Романович — „Туга“, що був спершу видрукований в „Українській Хатї“.

Моя віра хлопска.

— Ви собі, паноньку, говорїть по ученому, як хочете, а я таки при своїм стою, що моя віра є хлопска, тай тільки.

— Та що ви, куме Іване, плетете пусте? Такої віри, щоби називала ся „хлопска віра“, нїгде в сьвітї нема, тай Христос установив свою віру не лиш для хлопів, а для всіх, чи він хлоп, чи пан, чи магнат.

— Та я се знаю, паночку, дуже добре, може і ліпше від вас, але власне в тїм біда, що наш христїнин, як вилїзе в пани, то ци він з хлопського, ци паньського ложа — але що тут говорити: з паньського ложа! — як не тато, то дїд, а прадїд певно був хлопом. — Отже кажу, як залїзе в пани, то вже і віру хлопську покидає, тай або в нічо не вірить, бо він вже вивчив ся на радикала, або пхаєсь до паньської віри, до тої лацїнської, а якже, звичайно, пан з паном!

— Но, но, но, то лиш одиниці стають яничарами, а загал, то наш, греко-католики.

— Ха, ха, ха, загал наш? Де? Хиба на папєри! Одиниці лиш цурають ся? А я би сказав, що на відворот:

Лиш одиниці ще в практицї тримають ся того, що їм прадїди лишили. Де ви взяли ся, панцю? Таж я не дитина, таж я дивлю ся і виджу, що дїє ся, тай собі на вує мотаю.

— Що, що таке ви видите, Іване?

— А от, що виджу: Я, як знаєте, під містом, то в містї часто буваю.

Часом в недїлю, чи свєято піду там до рускої церкви для відмїни. Ну і кого там виджу? Хоть службу Божу не єден, а кількох духовних разом співають, то хто є на тій Службї? От вирве ся деяка служниця, трохи колїйових, кілька ремісників, а рєшта то самі хлопи і жінки з сусїдних сїл, що носять молоко до міста, а наших панів, то часом, часом і то на пальцях одної руки порахував бч. І то як заблудить часом, то так вам штаїф тримаєсь, як би мав кола у животї, повертїть ся на всі боки, задре голову, та дивять ся через цвікєри то сям, то там, як би щось нюхав, тай вже і щєз з церкви. Правда, деяка старєнька панї бабуся то сядє в лавку і сидить цілу Службу.

Або возьмїм наші брацтва, чи товариства релїгїйнї, які там члєни? Бїдні кравці, шевці, дроворуби, а для нашого пана се не пасує. Касино, бесїда то що иншого...

У П'якїв не так, панцю, тай у нас давнїйше, панцю, инакше було, гадаєте, що я не читаю історїї Руси?

От видите і по містах наших, то наша віра як не чисто хлопска, то міщаньско-хлопска.

Виджу я знов, як пани Поляки свою віру і кощол панують.

То як прийдє недїля, чи свєято, всьо гурмою до кощцола сунє, як по свєачєну воду, або як у нас на великдень: і служба і ремісники і підпанки і пани і гофрати. То так вам паниско, хоть він і золоті ковнєри носить, а счєпить ся зі своєю панєю по під руки, як би боялись, аби одно другому не втїкло і просто до кощцола.

— Та то нїби правда, куме Іване, але їх є по містах багато, а наших мало, то гублять ся.

— А, що гублять ся, то маєте рєцію. Ой, гублять ся, гублять, по шиночках, рєставр-дїнях,

касилах, деякі по кощцолах, лиш в церкві їх не найдєш. Ну і на що то паночку, придасть ся кричати по вічах, писати по газєтах: магнати нас покинули, шляхта відцуралась! Або нїби тепєрїшнї наші пани ліпшї? Підпанок лізе між чужих для карєри, говорів, а як він вже зробив карєру, ого, будь здорова рїдна мамо, бо я вже пан!..

Ви нїби гадаєте, що я не знаю таких наших панів, що то лиш два, або три дни на своїм віку були Русинами і рускої віри?

— Як то лиш два, або три дни?

— А от як: раз був Русином, як го хрєстили, другий раз, як женив ся з Русинкою (як в Полькою, то нї), а третий раз, як го ховали, бїльше він не був нї Русином, нї церкви рускої не видїв.

— Знаєте, Іване, що в тїм вашім міркованю таки щось є.

— Не щось є, але таки так є. Нами помітували з давєн давна, помітують і будуть помітувати, бо ми самі собою помітуємо.

Я так собі міркую: Церква і Русь, то душа і тїло. Що є тїло без душі? — купа глинї. Поляки се добре розуміють, у них і найменша капличка, се дорогий скарб, у них їх свєященство у найбільшїй почєсти, они не вмїють своєї віри так понижувати, паплюжити, топтати, як у нас дїєсь і тим они своє будують. А у нас прийдє в село першїй ліпшїй заволока, то тільки єго робота, що плювати на попа, на церкву, на віру, бо він радикал. Другі, хоть не радикали, але наші лиш на папєри, а служать чужим богам. А чеснї, характернї одиниці, бїлі круки. Що они самі вдїють? А верещить кожний: Тримайте ся, не дайте ся! Та з ким — питаю — тримати, як один до лїса, а другий до бїса?!.. От чому то я сказав, паноньку, що моя віра хлопска!..

о. Гр. Сєлянський.

Телеграми

з дня 10. марца.

Відєнь. В кругах христїянських суспільників говорять, що сєсія парламенту буде відложена дня 18. с. м. аж до 6. цвєтня, а чєський соїм буде скликаний з кінцем цвєтня.

Відєнь. Вчєра відбула ся нарада провідників парламентарних клубів в справі змїни черги нарад в тій цілі, щоби предлога що до 180-мїлїоновой позички могла прийти на днєвну чергу перед лат. Великоднем. Пос. Романчук заявив, що єго клуб ще не рїшив в тій справі нічого, але може з гори зазначити опозиційне становище клубу.

Відєнь. Нинї розпочав ся в Петербурзі процес проти революцїонерів Чайковського і Берєжковскго, які стояли на чолї заговору на жите царя.

Відєнь. Нинї рано о 8. год. помер др. Кароль Люєгер.

Нивїшнє засїданє палати послїз тривало пів години. Президент Паттай присвєятвив посмертну згадку пок. Люєгерови, замкнув засїданє на знак жалоби.

Для прикрашєня комхат і Читалєхь!

ТАРАС ШЕВЧЕНКО в домовинї і МОГИЛА ШЕВЧЕНКА над Днїпром

Картиня Сластьона виконанї в артист. институтї Ангерєра у Віднї у величинї 24+30 см. можна набути в книгарнї Наукового Товариства ім. Шевченка у Львовї, Ринок ч. 10; за 80 сотиків без пересилки, за 1 К з пересилкою (franco). Прибуток з ровпродажи жертвував радн. Ол. Барвіньский на пам'ятник Т. Шевченкови в Києві.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лишє туток і папєрцїв з першої галицко-рускої фабрики Євгена Білїньского в Збарзжї.

З доходу сєї фабрики йде 33% на будову церкви в Сєнявї, 10% „школи і бурса тов. педагогїчного, а 5% на сироти і вдови по свєященїках.

Держїм ся покликую:

Свій до свого!